

Valori și Atitudini pentru o Europă Incluzivă
2019-1-BE02-KA201-060238

EGALITATE - Dominația masculină în viața socială

Diferențierea noastră începe de la hainele cu care suntem îmbrăcați în ziua în care ne naștem. Suntem îmbrăcați în roz dacă suntem fete, în albastru dacă suntem băieți. Când creștem și începem să ne jucăm, observațiile noastre ne restrâng imaginația. Tatăl merge la muncă, mama gătește. În jocurile pe care ni le creăm, dacă jucăm rolul tatălui – mergem la muncă, dacă jucăm rolul mamei – ne ocupăm de treburile casei, gătim pentru soț, hrănim păpușile și le curățăm scutecele.

Dacă suntem băieți, primim drept cadouri arme de jucărie sau mașinuțe, de la rude care nu ne oferă posibilitatea alegerii. Dacă o fetiță își dorește o mașinuță, reacția de care va avea parte este imediată: „Fetele nu se joacă cu mașinuțe, ci cu păpuși!”

Adoptăm foarte repede aceste roluri când ne jucăm de-a căminul. Bărbatul își menține dominația asupra femeii înăuntrul jocului. Mai târziu, bărbatul, care nu a văzut vreodată o femeie jucându-se cu mașinuțe în copilăria sa, va găsi ciudat faptul că vede femei conducând în trafic, se va gândi că ele nu au acest drept, va face acuzații nedrepte la adresa lor cu fiecare ocazie, doar pentru că sunt femei.

Din nefericire, dominația masculină în viața socială se manifestă inclusiv la nivel legislativ. Legile pe care suntem obligați să le respectăm, atât ca bărbați, cât și ca femei, sunt, din păcate, impuse de instituții dominate de bărbați, apoi implementate de bărbați. Prin urmare, femeile rămân segmentul oprimat al societății, în vreme ce egalitatea dintre bărbați și femei nu a fost atinsă în niciun fel.

Cu toții am auzit în ultima vreme sintagma „discriminare pozitivă”. Ce este discriminarea pozitivă? De ce se consideră că discriminarea pozitivă li se aplică femeilor? Discriminarea pozitivă reprezintă încercarea de a integra în societate indivizii dezavantajați, prin alte mijloace decât prin legislația și drepturile reglementate legal. Cei care încearcă să adopte o atitudine de discriminare pozitivă în privința femeilor sunt preponderent aceia care acceptă că femeile se află într-o poziție inferioară și sunt dezavantajate. Din acest motiv, este imposibil să

considerăm o atare mișcare drept animată de bune intenții. Pentru că bărbații adoptă o asemenea atitudine doar din momentul în care privesc aprioric femeile ca fiind inferioare.

Chiar dacă am încerca să privim pozitiv o asemenea mișcare, pașii parcurși sunt insuficienți. Pe de o parte, legea afirmă că femeile vor fi protejate prin discriminarea pozitivă; pe de altă parte, legea aproape ignoră femeile când vine vorba de anumite instituții. De pildă, provocarea nedreaptă. Definirea acestei instituții legale nu ia în considerare natura masculină și pe cea feminină, nici reacțiile sociale distincte ale celor două genuri, ci funcționează în practică întotdeauna în favoarea uneia dintre părți. Spre exemplu, în multe instanțe de feminicid, în apărarea bărbatului care și-a ucis partenera este invocat argumentul că aceasta l-ar fi insultat sau înșelat, prin urmare se profită de principiul provocării nedrepte, în temeiul ipotezei că bărbatul ar fi fost provocat la momentul respectiv. Totuși, când femeia care a fost lovită, înșelată sau insultată de bărbat îl omoară fără vreun motiv aparent (!), ea nu poate beneficia de o asemenea instituție legală. Deoarece sistemul nostru legal masculin este străin de asemenea comportamente sociale, el ia în considerare doar definițiile oferite de bărbați.

Ce este de făcut? Nu o supunere a femeii unei discriminări pozitive, care nu ar oferi decât paliative sistemului legal, ci o schimbare totală a ordinii, o suprimare a legislației care legitimează inegalitatea. Lupta femeilor pentru simpla lor egalitate în drepturi nu înseamnă că acestea așteaptă ca bărbații să le ofere respectivele drepturi. Înseamnă că legislația egalitară va fi concepută de femei și de bărbați deopotrivă, cu reprezentare egală. Cel mai important lucru este ca familiile să recunoască mai întâi aceleași drepturi și să confere aceleași obligații băieților și fetelor.

La final, tot ceea ce rămâne este frumusețea creației, care face ambele genuri prea speciale pentru a fi comparate.

Neslihan Varol, Universitatea din Ankara, Facultatea de Drept